

година. Ако сравнимъ съ тие данни спомѣнато-то по-горе извѣстие на Прокопия за посолството на утургурскиятъ князь Сандила при императора Юстиниана въ 551 г., въ времето на което посланиникътъ изложилъ своите поручения *устно*, то ще да дойдемъ до слѣдующето предположение: бѣлгарската писменность е изникнала въ периодътъ на времето между втората половина на VIII вѣкъ. Но каква е била тая писменность? Разбира са, че е била славянска. Посланическите грамоти и писменните договори съ грѣците предполагатъ при грѣцкиятъ текстъ и съществованиято и славянски преводи, подобни на оние, каквито ние намираме при договорите на Олега и на Игоря.

Свидѣтелствата за писменните договори и послания на бѣлгарските царѣове не принадлежатъ на нѣкакви си по-послѣдни извѣстия, които сѣ са сложили подъ влиянието собственно на Кирило-Методиевата грамота; за доказателство на това служи самиятъ авторъ на тие свидѣтелства, Теофанъ, който е живѣлъ по-рано отъ св. солунски братия и който е билъ съвременникъ на Крума. Тука може да са предложи единъ въпросъ: не сѣ ли са писале гореказанните договори само на грѣцки езикъ? Но изпърво, това предположение са не подкрѣпя съ никакво свидѣтелство въ источниците; второ, на това нѣщо противорѣчи съществованиято славянски преводи и при договорите на русите съ грѣците. У насъ са е повторило същото явление: при княжескиятъ дворъ грамотите сѣ са писале на славянски езикъ много по-рано, т. е.